

УКРАЇНА

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

вул. Смоленська, 19. м. Київ, 03057, тел./факс: (044) 277-30-47, тел.: (044) 204-48-27
e-mail: box@necr.gov.ua. веб-сайт: www.necr.gov.ua

01.04.2019

№ 3563/14.1.2/7-19

на №

**Народним депутатам України
Герезі О. В.
Шиньковичу А. В.**

Шановні Олександр Володимировичу та Андрію Васильовичу!

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП), розглянула Ваше депутатське звернення від 13.03.2019 № 56-03/390, надіслане за належністю листом Голови Верховної Ради України Парубія А. В. від 15.03.2019 № 11/10-627, та повідомляє.

На виконання вимог частини третьої статті 4 Закону України «Про ринок природного газу» постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2494 затверджено Кодекс газорозподільних систем (далі – Кодекс), положеннями якого встановлено, зокрема порядок комерційного обліку газу по об'єктах побутових споживачів (населення).

Положеннями глави 4 розділу IX Кодексу встановлено, що визначення фактичного об'єму споживання (розподілу) природного газу по об'єкту побутового споживача здійснюється на межі балансової належності між Оператором ГРМ і побутовим споживачем на підставі даних лічильника природного газу з урахуванням вимог цього Кодексу та договору.

Для визначення фактичного об'єму споживання (розподілу) природного газу приймаються дані лічильника газу Оператора ГРМ. У разі відсутності лічильника газу в Оператора ГРМ приймаються дані лічильника газу побутового споживача.

Якщо побутовий споживач за договором розподілу природного газу не забезпечений лічильником газу, фактичний об'єм спожитого (розподіленого) природного газу по об'єкту побутового споживача за відповідний календарний місяць визначається за нормами споживання.

Окремо слід зазначити, що об'єм фактичних втрат та виробничо-технологічних витрат природного газу Оператора ГРМ розраховується як різниця між об'ємом надходження природного газу до ГРМ у відповідний період і об'ємом природного газу, який розподілений між споживачами.

При цьому витрати на закупівлю природного газу для покриття виробничо-технологічних витрат включаються до тарифу на розподіл природного газу.

Плановані обсяги виробничо-технологічних витрат, які використані при розрахунку тарифу, були обчислені на підставі Методики визначення питомих

09.04.2019 10:25

ВХ. № 69940

4-0075375

виробничо-технологічних витрат природного газу під час його транспортування газорозподільними мережами, затвердженій наказом Міністерства палива та енергетики України від 30.05.2003 № 264 та зареєстрованій в Міністерстві юстиції України 09.07.2003 за № 571/7892, та Методики визначення питомих витрат природного газу при його вимірюваннях побутовими лічильниками в разі неприведення об'єму газу до стандартних умов, затвердженій наказом Міністерства палива та енергетики України від 21.10.2003 № 595 та зареєстрованій в Міністерстві юстиції України 25.12.2003 за № 1224/8545 (далі – Методика № 595).

Розміри нормативних витрат і виробничо-технологічних витрат природного газу в газорозподільних мережах останній раз були затверджені на 2016 рік наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 25.12.2015 № 847 та з того часу не переглядались.

Відповідно до пункту 2 глави 6 розділу III Кодексу очікувані річні об'єми (обсяги) витрат та виробничо-технологічних витрат природного газу в ГРМ на 2017 рік визначаються НКРЕКП на рівні передбачених об'ємів (обсягів) витрат та виробничо-технологічних витрат природного газу в ГРМ у тарифі на послуги з розподілу природного газу на 2016 рік відповідного Оператора ГРМ.

Очікувані річні об'єми (обсяги) витрат та виробничо-технологічних витрат природного газу в ГРМ на наступні роки (після 2017 року) визначаються НКРЕКП на рівні передбачених об'ємів (обсягів) витрат та виробничо-технологічних витрат природного газу в ГРМ у тарифі на послуги з розподілу природного газу поточного року, зменшених на показник ефективності, який встановлюється НКРЕКП щороку до 31 грудня і не може перевищувати 5 %.

Положеннями глави 1 Методики № 595 визначено, що питомі втрати газу визначаються підприємствами з газопостачання та газифікації розрахунковим шляхом самостійно згідно з даною Методикою і включаються до собівартості транспортування газу цих підприємств.

Таким чином, покриття об'єктивної різниці у вимірах природного газу здійснюється за рахунок тарифу.

Враховуючи наведене вище, в рамках здійснення державного регулювання суб'єктів природної монополії, НКРЕКП 23.11.2018 було прийнято постанову № 1520, якою заборонено ПАТ «Хмельницькгаз» при здійсненні обліку природного газу, використаного побутовими споживачами, приводити об'єми природного газу до стандартних умов для здійснення комерційних розрахунків за використаний природний газ побутовими споживачами.

Разом з тим, ПАТ «Хмельницькгаз» було проігноровано вимоги вищевказаної постанови НКРЕКП та у платіжних документах з жовтня 2018 року здійснено донарахування побутовим споживачам обсягів, які враховують різницю у приведенні до стандартних умов.

Слід зазначити, що НКРЕКП, відповідно до покладених на неї завдань, здійснює контроль, зокрема за додержанням ліцензіатами ліцензійних умов провадження господарської діяльності шляхом проведення планових та позапланових перевірок.

Разом з тим, відповідно до пункту 4 частини дев'ятої статті 19 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» (далі – Закон) позапланові перевірки додержання ліцензіатами вимог ліцензійних умов проводяться у разі наявності хоча б однієї з таких підстав, зокрема, обґрунтованого

звернення фізичної або юридичної особи про те, що внаслідок порушення ліцензіатом вимог ліцензійних умов такій особі (особам) було завдано матеріальної шкоди або порушено її (їхні) законні права чи інтереси, – з метою перевірки додержання ліцензіатом вимог ліцензійних умов у відповідній частині.

Частиною десятою статті 19 Закону визначено, що позапланова перевірка додержання ліцензіатом вимог ліцензійних умов з вказаної підстави здійснюється лише за наявності погодження спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування, яке надається на підставі рішення Експертно-апеляційної ради з питань ліцензування за зверненням органу ліцензування.

У зв'язку із численними зверненнями побутових споживачів щодо здійснення деякими Операторами ГРМ, у тому числі і ПАТ «Хмельницькгаз», донарахувань побутовим споживачам обсягів природного газу, які враховують різницю у приведенні до стандартних умов, НКРЕКП листом від 04.01.2019 № 80/14/7-19 звернулась до Експертно-апеляційної ради з питань ліцензування при Державній регуляторній службі України (далі – ДРС) щодо надання погодження на проведення позапланових перевірок.

Листом від 25.02.2019 № 1155/0/20-19 ДРС погодила НКРЕКП здійснення позапланових перевірок деяким Операторам ГРМ, у тому числі і ПАТ «Хмельницькгаз».

На підставі зазначеного погодження у період з 12 по 18 березня сектором НКРЕКП у Хмельницькій області була здійснена позапланова перевірка ПАТ «Хмельницькгаз», за результатами якої було складено Акт, складений за результатами проведення позапланового заходу державного нагляду (контролю) щодо дотримання суб'єктом господарювання вимог законодавства та Ліцензійних умов провадження господарської діяльності розподілу природного газу, від 18 березня 2019 року № 86 (далі – Акт № 86), яким зафіксовано порушення ПАТ «Хмельницькгаз» пункту 2.1 глави 2 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з розподілу природного газу, затверджених постановою НКРЕКП від 16.02.2017 № 201, щодо здійснення господарської діяльності з дотриманням вимог Закону України «Про ринок природного газу», чинних Кодексу газорозподільних систем, інших нормативно-правових актів, державних будівельних норм та нормативних документів у сфері нафтогазового комплексу, зокрема дотримання вимог глави 4 розділу IX Кодексу, у частині визначення фактичного об'єму споживання (розподілу) природного газу по об'єкту побутового споживача між Оператором ГРМ і побутовим споживачем на підставі даних лічильника природного газу з урахуванням вимог Кодексу ГРМ.

Акт № 86 розглянуто на засіданні НКРЕКП, яке проводилось у формі відкритого слухання, 26.03.2019, за результатами розгляду якого прийнято рішення, зокрема накладено штраф на ПАТ «Хмельницькгаз» у розмірі 850 тис. грн за виявлене перевіркою порушення та зобов'язано ПАТ «Хмельницькгаз» привести свої дії у відповідність до вимог чинного законодавства шляхом здійснення перерахунку споживачам, яким було здійснено донарахування, у частині визначення фактичного об'єму споживання (розподілу) природного газу по об'єкту побутового споживача на підставі даних лічильника природного газу, починаючи з жовтня 2018 року.

Крім того, відповідно до частини третьої статті 6 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та

комунальних послуг» НКРЕКП прийнято рішення повідомити Антимонопольний комітет України щодо можливих ознак зловживання ПАТ «Хмельницькгаз» монопольним становищем на ринку природного газу в частині неправомірних донарахувань побутовим споживачам обсягів спожитого природного газу, які враховують різницю у приведенні до стандартних умов.

З Актом перевірки ПАТ «Хмельницькгаз» та прийнятим НКРЕКП рішенням можна ознайомитись на офіційному веб-сайті НКРЕКП.

З повагою
Голова НКРЕКП

О. Кривенко